

BÖLÜM 9

Kusma Şikayeti Olan Yenidoğana Yaklaşım



Mehmet TEKİN¹

GİRİŞ

Kusma, karın ve göğüs duvarı kaslarının kasılması ile ilişkili mide içeriğinin zorla ağızdan atılması eylemidir. Genellikle, mideye az miktarda safranın geri akışının neden olduğu hafif sarı bir renk tonuna sahiptir. Kusmuk içeriği, midede daha fazla safra olduğunu gösteren yeşil veya parlak sarı bir renge sahipse safralı olarak kabul edilir; safralı kusma genellikle bağırsak tıkanıklığı ile ilişkilidir. Kusma, hafif ve kendi kendini sınırlayan hastalıklardan ciddi, yaşamı tehdit eden koşullara kadar değişebilen çok sayıda hastalığın ortak bulgusudur. Kusma, çeşitli sistemleri (gastrointestinal, üriner, merkezi sinir sistemi gibi) içeren birçok patolojik durumdan kaynaklanabilir. Kusmanın ayırıcı tanısında en iyi yaklaşım, belirli hastalıkların klinik özellikleri ve farklı yaş gruplarındaki çocuklar arasındaki hastalık sıklıkları dikkate alınarak, hastanın tıbbi geçmişi-ne göre yapılandır. İlk karşılaşma sırasında göz önünde bulundurulması gereken en önemli nokta, bağırsak tıkanıklığı gibi ciddi durumların tanınmasıdır.

Kusmanın Fizyolojisi

Vagal Afferent Yol

Abdominal vagal afferent sinirler, emetik yanıtta yer alır. Bu yollar, mekanik reseptörler veya kemoreseptörler aracılığıyla uyarılabilir. Vagal afferentler, antiemetik ilaçlar olarak kullanılan 5-HT₃ reseptör antagonistlerinin önemli bir etki bölgesidir (1).

¹ Öğr. Gör. Dr. Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD, dr.mehmettekin@gmail.com



Tedavi

Tedavi altta yatan nedene yönelik olmalıdır. Rutin olarak antiemetik kullanılması yenidoğanlarda önerilmez, yeri sınırlıdır. Elektrolit anormallikleri, metabolik anormallikler veya beslenme eksiklikleri hızlıca düzeltilmelidir (14).

KAYNAKLAR

1. Hornby PJ. Central neurocircuitry associated with emesis. *Am J Med.* 2001;111:106-112. Doi: 10.1016/s0002-9343(01)00849-x.
2. Li B U.K. (2008). Nausea, vomiting and pyloric stenosis. Kleinman RE, Goulet OJ (Eds.) *Pediatric Gastrointestinal Disease*, 5. Baskı içinde. Ontario: BC Decker Inc.
3. Mohinuddin S, Sakhuja P, Bermundo B, et al. Outcomes of full-term infants with bilious vomiting: observational study of a retrieved cohort. *Arch Dis Child.* 2015;100(1):14-17. doi: 10.1136
4. Bulstrode NW, Cuckow PM, Spitz LS. Neonatal gastrointestinal pseudo-haemorrhage. *J R Coll Surg Edinb.* 1998;43(5):355-356.
5. Rosen R, Vandenplas Y, Singendonk M, et al. Pediatric Gastroesophageal Reflux Clinical Practice Guidelines. *J Pediatr Gastroenterol Nutr.* 2018;66(3):516-554. doi: 10.1097
6. Uptodate (2021). Gastroesophageal reflux in infants. (10/10/2021 tarihinde <https://www.uptodate.com/contents/gastroesophageal-reflux-in-infants> adresinden ulaşılmıştır.)
7. Uptodate (2021). Food protein-induced allergic proctocolitis of infancy. (10/10/2021 tarihinde <https://www.uptodate.com/contents/food-protein-induced-allergic-proctocolitis-of-infancy> adresinden ulaşılmıştır.)
8. Uptodate (2021). Food protein-induced enterocolitis syndrome (FPIES). (10/10/2021 tarihinde <https://www.uptodate.com/contents/food-protein-induced-enterocolitis-syndrome-fpies> adresinden ulaşılmıştır.)
9. To T, Wajja A, Wales PW, et al. Population demographic indicators associated with incidence of pyloric stenosis. *Arch Pediatr Adolesc Med.* 2005;159(6):520-5. doi: 10.1001.
10. Krogh C, Fischer TK, Skotte L, et al. Familial aggregation and heritability of pyloric stenosis. *JAMA.* 2010;303(23):2393-2399. doi: 10.1001.
11. Niedzielski J, Kobielski A, Sokal J, et al. Accuracy of sonographic criteria in the decision for surgical treatment in infantile hypertrophic pyloric stenosis. *Arch Med Sci.* 2011;7(3):508-511. doi: 10.5114
12. Uptodate (2021). Clinical manifestations and diagnosis of adrenal insufficiency in children. (10/10/2021 tarihinde <https://www.uptodate.com/contents/clinical-manifestations-and-diagnosis-of-adrenal-insufficiency-in-children> adresinden ulaşılmıştır.)
13. Cribbs RK, Gow KW, Wulkan ML. Gastric volvulus in infants and children. *Pediatrics.* 2008;122(3):752-762. Doi: 10.1542/peds.2007-3111.
14. Uptodate (2021). Approach to the infant or child with nausea and vomiting. (10/10/2021 tarihinde <https://www.uptodate.com/contents/approach-to-the-infant-or-child-with-nausea-and-vomiting> adresinden ulaşılmıştır.)